

Mødedokument

B9-0533/2021

19.10.2021

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 132, stk. 2

om retsstatskrisen i Polen og EU-rettens forrang
(2021/2935(RSP))

Gunnar Beck, Jaak Madison, Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari, Gilles Lebreton, Jörg Meuthen, Tom Vandendriessche, Harald Vilimsky
for ID-Gruppen

Europa-Parlamentets beslutning om retsstatskrisen i Polen og EU-rettens forrang (2021/2935(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU),
 - der henviser til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
 - der henviser til den polske forfatningsdomstols dom K 3/21 af 7. oktober 2021, offentliggjort i Polens officielle tidende, *Dziennik Ustaw*, den 12. oktober 2021,
 - der henviser til den tyske forfatningsdomstols dom af 5. maj 2020, 2 BvR 859/15, 2 BvR 1651/15, 2 BvR 2006/15, 2 BvR 980/16,
 - der henviser til det franske forfatningsråds afgørelse nr. 2004-505 DC af 19. november 2004,
 - der henviser til sagerne C-6/64, Costa mod Ente Nazionale per L'Energia Elettrica (E.N.E.L.)¹, C-106/77, Simmenthal II² og C-106/89 Marleasing³,
 - der henviser til erklæringen af 8. oktober 2021 fra formanden for Kommissionen,
 - der henviser til erklæringerne af 19. oktober 2021 fra Rådet og Kommissionen om retsstatskrisen i Polen og EU-rettens forrang,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 132, stk. 2,
- A. der henviser til, at den polske forfatningsdomstols dom K 3/21 fastslog, at bestemmelserne i TEU var uforenelige med den polske forfatning på flere punkter; der henviser til, at dette giver anledning til spørgsmålet om hierarkiet mellem EU-retten og medlemsstaternes forfatningsret;
- B. der henviser til, at doktrinen om EU-rettens forrang, der hidrører fra dommere, og som ikke har fuld traktatmæssig status, under alle omstændigheder er begrænset til de retlige områder, hvor EU-institutionerne er blevet tildelt beføjelser i henhold til artikel 5 i TEU;
- C. der henviser til, at Den Europæiske Unions Domstol (EU-Domstolen) i sagen Costa mod E.N.E.L. fastslog, "at den af traktaten affødte ret, der hidrører fra en autonom retskilde, på grund af sin selvstændige natur retligt må gå forud for en hvilken som helst

¹ Dom af 15. juli 1964, Flaminio Costa mod E.N.E.L., C-6/64, EU:C:1964.

² Dom af 9. marts 1978, Amministrazione delle Finanze dello Stato mod Simmenthal SpA, C-106/77, EU:C:1978:49.

³ Dom af 13. november 1990, Marleasing SA mod La Comercial Internacional de Alimentation SA, C-106/89, EU:C:1990:395.

national bestemmelse, idet den ellers ville miste sin fællesskabskarakter, og idet selve retsgrundlaget for Fællesskabet ellers ville blive bragt i fare";

- D. der henviser til, at det i artikel 5 i TEU hedder, at Unionen kun kan udøve de beføjelser, som medlemsstaterne har tildelt den i traktaterne, og at beføjelser, der ikke er tildelt Unionen i traktaterne, forbliver hos medlemsstaterne;
- E. der henviser til, at artikel 267 i TEUF fastsætter, at EU-Domstolens kompetence er begrænset til fortolkningen af EU-traktaterne og al lovgivning vedtaget i henhold hertil; der henviser til, at EU-Domstolen ikke har kompetence til at fortolke retlige spørgsmål, der falder uden for rammerne af de beføjelser, der er tildelt den i henhold til artikel 5 i TEU;
- F. der henviser til, at det er medlemsstaterne, der fastlægger omfanget af EU's beføjelser i henhold til artikel 5 i TEU, som logisk set omfatter deres domstoles beføjelse til at definere det præcise omfang af de tildelte beføjelser, i tilfælde hvor traktaternes ordlyd er tvetydig eller på anden måde upræcis; der henviser til, at domstolene i medlemsstaterne har beføjelse til at efterprøve enhver fortolkning fra EU-Domstolen, hvis en sådan fortolkning udvider EU's beføjelser ud over dem, der klart er tildelt i traktaterne (retspraksis eller kompetenceforskydning);
- G. der henviser til, at den tyske forfatningsdomstol konsekvent har understreget EU-institutionernes manglende demokratiske legitimitet med den begrundelse, at EU's befolkninger ikke repræsenterer et samlet eller forenet folk (demos); der henviser til, at hver nation i EU faktisk repræsenterer et sådant folk (demos) på grund af deres fælles historie, kultur og sprog;
- H. der henviser til, at der i konflikter mellem delvis, men ikke fuldt ud integrerede retsordener, i mange tilfælde ikke er en prætor, som kan løse sådanne konflikter, hvilket blev fastslået af G.W.F. Hegel; der henviser til, at sådanne konflikter derimod kun kan løses ved hjælp af parternes demokratisk vilje;
- I. der henviser til, at enhver løsning af retsikkerhed i forbindelse med formuleringen af de beføjelser, der tildeles EU, må henhøre under de nationale domstoles ansvarsområde; der henviser til, at enhver tvetydighed i ordlyden må være til skade for EU;
- J. der henviser til, at Danmark ved en folkeafstemning i 1992 forkastede Maastrichttraktaten, at Irland i 2001 forkastede Nicetraktaten, at Frankrig og Nederlandene i 2005 forkastede forfatningstraktaten, og at Irland i 2008 forkastede Lissabontraktaten; der henviser til, at Danmark ved en folkeafstemning i 2000 afviste euroen, at Sverige i 2003 afviste euroen, at Grækenland i 2015 afviste redningspakken, at Danmark i 2015 afviste at ophæve forbeholdet på visse politikområder vedrørende retlige og indre anliggender, at Nederlandene i 2016 afviste associeringsaftalen mellem EU og Ukraine, og at Ungarn i 2016 afviste indførelsen af flygtningekvoter; der henviser til, at Det Forenede Kongerige ved en folkeafstemning i 2016 besluttede at forlade EU;
- 1. noterer sig den polske forfatningsdomstols dom K 3/21, som afviser idéen om EU-rettens ubegrænsede forrang, navnlig med hensyn til polsk forfatningsret; er bekymret over formanden for Kommissionens reaktion på denne afgørelse, i hvilken hun

insisterede på, at "alle afgørelser fra EU-Domstolen er bindende for alle medlemsstaternes myndigheder, herunder nationale domstole, [og at] EU-retten har forrang for national ret, herunder forfatningsmæssige bestemmelser"; minder om, at andre nationale domstole også har rejst spørgsmål om EU-rettens forrang, herunder den tyske forfatningsdomstol og det franske forfatningsråd;

2. bemærker, at både Unionen og medlemsstaterne har beføjelser; minder om, at Unionens beføjelser er reguleret af EU-retten; understreger, at medlemsstaternes beføjelser er reguleret af lovgivningen i de respektive medlemsstater;
3. understreger, at det i traktaterne anerkendes, at Unionens beføjelser er begrænsede; minder om, at grænserne for Unionens beføjelser i henhold til artikel 5 i TEU er underlagt princippet om kompetencetildeling; konkluderer, at beføjelser, der ikke er tildelt Unionen i traktaterne, forbliver hos medlemsstaterne;
4. bemærker, at EU-rettens påståede overhøjhed ikke udtrykkeligt nævnes i traktaterne, men kun i en erklæring hertil, hvor den beskrives som forrang, ikke overhøjhed, hvilket tyder på, at der er tale om en afbeviselig formodning snarere end et absolut hierarki, og som under alle omstændigheder skal fortolkes i overensstemmelse med ordlyden af selve traktatens bestemmelser;
5. minder om, at det var EU-Domstolen der i sagen Costa mod E.N.E.L., konkluderede, at EU-retten er den højeste; bemærker imidlertid, at hvis dette accepteres, kan det kun finde anvendelse inden for EU's kompetenceområder; understreger, at EU-rettens forrang som anført i dommen i sagen Costa mod E.N.E.L. kun finder anvendelse på lovgivning, som er blevet tildelt EU i EU-traktaterne og derfor kun på områder, hvor EU har kompetence;
6. mener, at det er naturligt – eftersom lovgivning er baseret på sprog og ikke på matematik – at der er konflikter om, hvorvidt Unionen er blevet tildelt en beføjelse, da traktater, som kun er kontrakter, aldrig kan være fuldstændige eller uden usikkerhed; mener derfor, at det er uundgåeligt, at der opstår uklarheder om, hvorvidt et område er reguleret af EU-retten eller lovgivningen i de respektive medlemsstater;
7. minder om, at domstolene har til opgave at løse konflikter, der skyldes tvetydighed i lovgivningen; afviser EU's påstand om, at dets domstole skal løse enhver konflikt om, hvorvidt EU er blevet tildelt en beføjelse; minder Unionen om, at den får alle sine beføjelser fra medlemsstaterne, som har overdraget nogle af sine beføjelser til Unionen;
8. insisterer på, at medlemsstaterne på tvetydige områder skal afgøre, om de har tildelt EU beføjelser med den begrundelse, at: i) dette er den almindelige betydning af ordlyden i artikel 5 i TEU, og ii) enhver kapacitet hos EU's domstole til at definere grænserne for EU's beføjelser giver anledning til en kompetenceforskydning, som ikke er demokratisk legitimeret af afgørelser truffet af folkevalgte repræsentanter;
9. mener, at det i forbindelse med tvister vedrørende grænserne for EU's beføjelser, kun er en national domstol i sidste instans, der kan leve op til princippet om demokrati; understreger, at EU-Domstolens kompetenceforskydning ville krænke medlemsstaternes demokratiske suverænitet; advarer om, at hvis EU ved en afgørelse fra sine domstole tilraner sig beføjelser, som ikke utvetydigt er blevet tildelt Unionen i overensstemmelse

med medlemsstaternes forfatningslove, ville det krænke princippet om demokrati;

10. anerkender, at der kan være modstridende holdninger til lovgivningens forrang, som det fremgår af den polske dom; mener, at disse konflikter de facto ikke kan løses, hvis parterne insisterer på selv at have forrang uden hensyn til grænserne for deres demokratiske legitimitet og grænserne for deres beføjelser som fastsat i traktaterne, hvilket fremgår af erklæringen fra Kommissionens formand som reaktion på ovennævnte dom; minder om, at retslærde og retsfilosoffer som G.W.F. Hegel har anerkendt, at retlige konflikter mellem internationale aktører ikke altid kan løses i lovgivningen, men kun ved at hævde staternes suveræne rettigheder;
11. mener, at Unionens fejlagtige insistensen på, at dens lovgivning har forrang, er et udtryk for dens politiske vilje til at skabe en EU-superstat ved at tilrane sig fuldstændig suverænitet; udtrykker bekymring over ønsket om at omdanne Unionen til en superstat, hvor Unionen har hierarkisk overhøjhed i forhold til medlemsstaterne; minder om, at Unionen ved flere lejligheder har iværksat lignende bestræbelser; udtrykker alvorlig bekymring over en sådan vedvarende indblanding i medlemsstaternes kompetenceområder;
12. understreger, at der ikke er nogen demokratisk støtte til en EU-superstat; minder om, at vælgerne i en række medlemsstater har afvist traktatændringer samt EU's forfatningstraktat; mener, at resultaterne af disse folkeafstemninger klart viser den fortsatte mangel på støtte til et suverænt Europas Forenede Stater; påpeger, at EU's medlemsstater, hvis de måtte ønske det, til enhver tid kan afholde nationale folkeafstemninger om, hvorvidt deres borgere foretrækker, at EU omdannes til en suveræn superstat; bemærker med ringe forbløffelse, at demokratiske processer ikke er det foretrukne redskab for nogen, der støtter en EU-superstat;
13. advarer Unionen om, at dens forsøg på at skabe en EU-superstat gennem en retslig eller anden bagdør er dybt udemokratisk og vil få potentielt alvorlige negative konsekvenser og bringe det varige venskab og samarbejde mellem de europæiske nationer i fare; modsætter sig ethvert sådant udemokratisk skridt i retning af en EU-superstat eller enhver anden yderligere udhuling af medlemsstaternes suverænitet;
14. minder EU om, at overdragelsen af beføjelser til EU til enhver tid kan trækkes tilbage, da EU kun eksisterer på grundlag af medlemsstaterne og ikke på trods af dem; minder om det demokratiske princip om, at medlemsstaterne er suveræne på grund af de beføjelser, som deres borgere har tildelt dem; gentager, at det er medlemsstaterne, der er suveræne, og ikke EU;
15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen og til medlemsstaternes regeringer og parlamenter.